Chełm, dnia 21 sierpnia 2024 r.

INSPEKCJA WETERYNARYJNA

POWIATOWY LEKARZ WETERYNARII

W CHEŁMIE

Wg rozdzielnika

Nasz znak: PIW.Zak.4515.1.168.2024

Powiatowy Lekarz Weterynarii w Chełmie w związku z niepokojącą sytuacją związaną ze stwierdzeniem na terenie kraju zakażenia wirusem Gorączki Zachodniego Nilu u ptaków, zwraca się z prośbą o zgłaszanie zwiększonych, masowych padnięć ptaków (zarówno dzikich, jak i domowych), stanowiących uzasadnione podejrzenie nowych przypadków choroby.

Gorączka Zachodniego Nilu jest chorobą wirusową, odzwierzęcą, dla której istnieje obowiązek powiadamiania i sprawozdawczości oraz obowiązek nadzoru. Główną rolę w przenoszeniu wirusa odgrywają komary ze względu na plagowe występowanie w okresach wzmożonej aktywności (od wczesnego lata do późnej jesieni). Objawy, które można zaobserwować u zakażonych ptaków przed padnięciem to głównie objawy neurologiczne: chwiejność, nienaturalna pozycja ciała, osowiałość.

W przypadku znalezienia padłych ptaków potencjalnie zakażonych należy zachować szczególną ostrożność. Z zastosowaniem rutynowych zasad higieny, takich jak jednorazowe rękawiczki, maseczki ochronne na usta i nos należy zabezpieczyć miejsce/zwłoki np. przykrywając workiem. Należy unikać bezpośredniego kontaktu z ptakami chorymi oraz padłym ptactwem dzikim.

W załączeniu przesyłam komunikat GLW i GIS do wiadomości mieszkańców.

Powiatowy Lekarz Weterynarii w Chełmie

Agnieszka Lis

Załączniki:

1. Komunikat GLW i GIS z dnia 13 sierpnia 2024 r.

Powiatowy Inspektorat Weterynarii Browarna 2, 22-100 Chełm

tel.: (82) 565-50-58 fax: (82) 565-50-58, e-mail: chelm.piw@wiw.lublin.pl, www.piwchelm.pl

Do wiadomości :

1. Starosta Powiatu Chełmskiego
2. Prezydent Miasta Chełma
3. Wójt Gminy Białopole
4. Wójt Gminy Chełm
5. Wójt Gminy Dorohusk
6. Wójt Gminy Dubienka
7. Wójt Gminy Kamień
8. Wójt Gminy Leśniowice
9. Burmistrz Gminy Rejowiec
10. Burmistrz Miasta Rejowiec Fabryczny
11. Wójt Gminy Rejowiec Fabryczny
12. Wójt Gminy Ruda Huta
13. Wójt Gminy Sawin
14. Burmistrz Gminy Siedliszcze
15. Wójt Gminy Wierzbica
16. Wójt Gminy Wojsławice
17. Wójt Gminy Żmudź
18. aa.

Sporządził: insp. wet. Aleksandra Miszczuk

WSPÓLNY KOMUNIKAT
GŁÓWNEGO LEKARZA WETERYNARII
I GŁÓWNEGO INSPEKTORA SANITARNEGO

Komunikat dotyczący zwiększonej liczby padnięć ptaków z rodziny krukowatych, odnotowywanych na terenie miasta stołecznego Warszawy oraz ocena ryzyka występowania Gorączki Zachodniego Nilu u ludzi

Od połowy lipca br. na terenie miasta stołecznego Warszawy odnotowywana jest zwiększona śmiertelność ptaków dzikich głównie z rodziny krukowatych. Padłe ptaki lokalizowane były dotychczas w różnych dzielnicach miasta i dotyczyły w przeważającej części wron siwych (*Corvus cornix*). W dniu 24 lipca, Powiatowy Lekarz Weterynarii w Warszawie pobrał próbki od 4 padłych sztuk pochodzących z terenu dzielnic Żoliborz, Mokotów oraz Praga Płd. i skierował do badań w Państwowym Instytucie Weterynaryjnym – Państwowym Instytucie Badawczym w Puławach w kierunku wysoce zjadliwej grypy ptaków oraz rzekomego pomoru drobiu (choroby Newcastle). Dnia 25 lipca otrzymano ujemne wyniki badań.

Kolejne 7 próbek pobranych od ptaków z terenu dzielnic Ochota, Mokotów, Bielany, Praga Płn., Praga Płd., skierowano do badań, rozszerzając ich zakres o badania toksykologiczne w tym metale ciężkie i pestycydy oraz zakażenie wirusem Gorączki Zachodniego Nilu. W pięciu z siedmiu próbek pochodzących od wron siwych przekazanych do badania w PIW – PIB w Puławach w dniu 29 lipca 2024 roku z Powiatowego Inspektoratu Weterynarii w Warszawie, stwierdzono obecność materiału genetycznego wirusa Gorączki Zachodniego Nilu (*WNV-West Nile virus*).
Uzyskane wyniki badań zostały przekazane do potwierdzenia przez Europejskie Laboratorium Referencyjne (Laboratoire de Santé Animale de Maisons-Alfort) w Paryżu.

Gorączka Zachodniego Nilu jest chorobą wirusową, odzwierzęcą, która zgodnie z załącznikiem do rozporządzenia wykonawczego Komisji (UE) 2018/1882 z dnia 3 grudnia 2018 r. jest chorobą kategorii „E", co oznacza, że dla tej jednostki chorobowej istnieje obowiązek powiadamiania i sprawozdawczości oraz obowiązek nadzoru. Nadzór polega na obserwacji stanu zdrowia i zachowania zwierząt oraz zwracanie uwagi na nietypową śmiertelność wśród zwierząt z gatunków koniowatych oraz ptaków.

Od początku 2024 roku na terenie Unii Europejskiej odnotowano 72 przypadki zakażenia zwierząt wirusem gorączki Zachodniego Nilu. Najwięcej zakażeń dotyczyło terytorium Włoch (33), Hiszpanii (8), Niemiec (8) oraz Austrii (7).

Głównym wektorem przenoszenia wirusa, w tym na ludzi, są owady hematofagiczne, czyli krwiopijne do których należą: kuczmany (*Ceratopogonidae*), meszki (*Simuliidae*), ślepaki (*Tabanidae*), komary (*Culicidae*), rzadko kleszcze (*Ixodidae*). Główną rolę w przenoszeniu wirusa odgrywają komary ze względu na plagowe występowanie w okresach wzmożonej aktywności (od wczesnego lata do późnej jesieni). Są to komary głównie z rodzaju *Culex* – biotypy *Culex pipiens pipiens* oraz *Culex pipiens molestus,* które występują w Polsce.

Wirus Gorączki Zachodniego Nilu jest obecnie najszerzej rozpowszechnionym flawiwirusem na świecie, ponieważ jego głównym rezerwuarem są ptaki, a podstawowym wektorem komary. Gospodarzami przypadkowymi są ludzie, konie i inne kręgowce, ulegający infekcji w wyniku ukąszenia przez zakażonego komara. Zachorowania u ptaków i ssaków występują częściej w okresach wysokiej temperatury oraz dużej wilgotności powietrza. W Polsce pierwsze informacje o występowaniu wirusa wśród ptaków pochodzą z lat 90 XX wieku. W latach 2005-2006 potwierdzono obecność przeciwciał przeciwko wirusowi u pojedynczych osób z województwa świętokrzyskiego i podlaskiego.
U większości ludzi (80%) zakażenie wirusem Gorączki Zachodniego Nilu ma przebieg bezobjawowy. Objawy występują tylko u ok. 20% zakażonych pacjentów, w tym, u jednej na ok. 150 osób zakażonych, choroba przebiega pod postacią neuroinfekcji z zajęciem centralnego układu nerwowego. Śmiertelność w tej postaci zakażenia wynosi około 10%.
Typowy okres inkubacji zakażenia wynosi 2–14 dni, średnio ok. 7 dni. Łagodna postać choroby charakteryzuje się nagłym początkiem z gorączką, bólami głowy, pleców, mięśni, czasami nudnościami, wymiotami, bólami brzucha i biegunką. U części pacjentów może wystąpić wysypka odropodobna lub grudkowa. Ostre objawy trwają 3–10 dni, ale dolegliwości bólowe i zmęczenie mogą utrzymywać się kilka tygodni.
Choroba neuroinwazyjna przebiega pod postacią zapalenia opon mózgowo-rdzeniowych, zapalenia mózgu, niekiedy porażenia wiotkiego. Zapalenie mózgu występuje częściej u osób starszych, a zapalenie opon mózgowo-rdzeniowych – u dzieci.
Wirus nie przenosi się między ludźmi. Nie można zakazić się przez kaszel, kichanie, dotyk. Rzadko możliwe jest przeniesienie wirusa przez transfuzję krwi, przeszczep narządów, w warunkach laboratoryjnych oraz z matki na dziecko w okresie okołoporodowym lub podczas karmienia piersią.

W przypadku wystąpienia podejrzenia zakażenia wirusem Gorączki Zachodniego Nilu u człowieka, należy bezwzględnie skierować pacjenta do lekarza specjalisty chorób zakaźnych. W Polsce dostępna jest diagnostyka molekularna wirusa (Instytut Medycyny Morskiej i Tropikalnej w Gdyni) a także badania serologiczne przeciwciał we krwi.

Najlepszym sposobem zapobiegania zakażeniem tym wirusem jest eliminacja owadów krwiopijnych ze środowiska oraz zmniejszenie ekspozycji na ukąszenia owadów krwiopijnych w wyniku stosowania indywidualnych środków ochrony. Indywidualne środki ochronne zmniejszające ryzyko ukąszeń przez komary to ubrania osłaniające części ciała narażone na ukąszenia, szczególnie w porze wieczornej, stosowanie mechanicznych barier przeciwko komarom w oknach i drzwiach mieszkań oraz stosowanie preparatów odstraszających komary (repelenty, elektrofumigatory, lampy owadobójcze i inne).

W aktualnej sytuacji ryzyko objawowych zakażeń u ludzi na terenie naszego kraju należy uznać za niskie.
Osobom zawodowo mającym kontakt z chorymi lub padłymi ptakami zaleca się stosowanie podczas kontaktu z potencjalnie zakażonym materiałem biologicznym rękawiczek jednorazowych, maseczek ochronnych na usta i nos oraz okularów ochronnych. Osoby postronne nie powinny dotykać padłych ptaków.

Zgłoszenia o odnalezionych padłych ptakach należy kierować do Miejskiego Centrum Kontaktu tel. 19 115.
Ptaki wykazujące objawy chorobowe należy zgłaszać do EKO PATROLU Straży Miejskiej m.st. Warszawy tel. 986.

Warszawa, dnia 13 sierpnia 2024 r.